

Із самого початку навчання вчителю необхідно виробити певний стиль роботи з дітьми, ввести свого роду ритуали, які відповідають найбільш типовим ситуаціям спілкування. Такі ритуали (вітання, прощання, коротка зарядка, використання прийнятих в іноземній мові формул ввічливості) дозволяють налаштувати дітей на іншомовне спілкування, полегшити перехід між певними етапами заняття. Найважливіша умова успішності навчання – активізація мовленнєвої та мисленнєвої діяльності дітей і залучення їх до іншомовного спілкування. Необхідно постійно змінювати порядок мовленнєвих дій (порядок питань, звернень, назви предметів і т. д.), щоб діти реагували на зміст слова, а не запам'ятовували звуковий ряд механічно. Для того, щоб попередити втому, втрату інтересу у дітей, педагог повинен кожні 5-7 хвилин заняття проводити ігри з елементами руху або організувати фізхвилинки.

Ефективність заняття безпосередньо залежить від його організатора, методичної підготовки вчителя. Педагог для раннього навчання іноземної мови своїми професійними, особистісними, комунікативними якостями має відрізнятися від шкільних вчителів. На жаль, сьогодні ситуація є такою, що у дошкільних навчальних закладах не завжди працюють вчителі іноземних мов з фаховою дошкільною освітою. Наразі, як зазначає Л. Тонконог, «все ще спостерігається дисбаланс між зростаючими потребами суспільства у якості вивчення мов і навчально-методичним забезпеченням цього процесу і наявністю спеціалістів дошкільного профілю з правом викладання іноземних мов» [5]. А це актуалізує проблему пошуку шляхів удосконалення процесу іншомовного навчання дітей дошкільного віку.

Таким чином, дошкільне навчання іноземних мов є підготовчим етапом до навчання у школі, що вимагає збереження наступності і партнерства в роботі дитячого садка і початкової школи. Виходячи з анатомо-фізіологічних та психологічних особливостей дітей дошкільного віку, заняття іноземної мови має ґрунтуватися на засадах розвивального навчання, систематичності, функціональності й ситуативності процесу навчання мови, урахування індивідуальних особливостей дитини та сприяти своєчасному розвитку дитини, збагаченню її інтелектуальної, емоційної, моральної, вольової сфери у процесі формування елементарної іншомовної комунікативної компетенції. Дошкільне заняття іноземної мови в жодному випадку не може дублювати урок у початковій школі, адже має свою специфіку, що передусім визначається ігровою формою його організації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти України: Науковий керівник: А. М. Богуш; Авт. кол-в: Богуш А.М. та ін. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Казачінер О.С. Усі заняття з англійської мови в ДНЗ (за базовим компонентом дошкільної освіти). – Х.: Вид. група «Основа», 2014. — 285 [3] с.
3. Крутій К.Л. Навчання дітей української мови: теорія і практика. – Запоріжжя: ТОВ «ЛППС» ЛТД, 2000. – 156 с.
4. Савчин М. В. Вікова психологія: Навчальний посібник / М.В. Савчин, Л.П. Василенко. – К.: Академвидав, 2005. – 359 с.
5. Тонконог Л.М. Навчально-методичне забезпечення та організація іншомовної дошкільної освіти в Україні / Л.М. Тонконог // http://undip.org.ua/upload/iblock/298/3_18.pdf
6. Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку (програма, методичні рекомендації) : [навч. посіб. для вчителів раннього навчання англійської мови, студ. вищ. пед. навч. закл.] [Текст] / Т. М. Шкваріна. – Умань : Вид.-поліграф. під-во, 2003. – 120 с.

The article considers methodical and semantic problems of foreign language lessons for preschool children and identifies the features that distinguish it from a lesson in primary school. The main psychophysiological features of preschoolers are considered, the structure of speech lesson, priority ways of the organization of work on formation of foreign language communicative competence are defined.

Key words: foreign language classes, preschool education, methods of foreign language teaching. The article considers the methodological and substantive problems of foreign language classes for preschool children and identifies the features that distinguish it from a lesson in primary school.

УДК 373.2.016:811.111

В.М. ТРОФІМЧУК, А.С. ГОРДІЙЧУК

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ

У статті висвітлено особливості засвоєння дітьми старшого дошкільного віку англійської мови. Проаналізовано праці зарубіжних та вітчизняних науковців з проблематики ефективності використання засобів поетичних творів у навчанні дітей старшого дошкільного віку англійської мови. Наведено аргументовану ідею, щодо доцільності використання засобів поетичних творів у навчанні дітей дошкільного віку іноземної мови.

Ключові слова: поетичний твір (поезія), діти старшого дошкільного віку, активізація мовлення, навчання англійської мови.

Постановка проблеми та її значення. Навчання іноземної мови – не обов'язковий, але бажаний компонент дошкільної освіти. Він є важливим засобом гармонійного розвитку особистості, формування її життєвої компетенції. Правильно побудований і дидактичного та лінгвістичного аспектів процес навчання сприяє реалізації змісту всіх освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти, забезпечує різні сфери життєдіяльності дітей і має самостійне освітнє значення [1]. Діти, які у дошкільному віці залучаються до вивчення іноземної мови, за умови, що це навчання організовували методично правильно, успішніше навчаються у школі, краще засвоюють курс будь-якої іноземної мови. Проблема навчання лексики англійської мови знаходить своє відображення в роботах Н. Бабинської, О. Вишневського, І. Загребіної, О. Коломіної, С. Ніколаєвої, О. Паршикової, С. Смоліної, С. Роман, Н. Федічевої.

Актуальність підбору дієвих методів, прийомів та засобів вивчення іноземної мови, зумовлена потребою до розбудови ерудованого українського суспільства, що впевнено рухається шляхом інтеграції в європейський і світовий культурний, політичний та економічний простір [6].

Аналіз останніх досліджень. Доцільність навчання дітей дошкільного віку іноземної мови відображена в низці праць вітчизняних та зарубіжних учених (Н. Агурова, В. Гінзберг, С. Гоздецька, В. Плахотник, О. Ханова та ін.). Навчання іноземної мови в дошкільних навчальних закладах має на меті формування елементарних навичок усного мовлення на основі засвоєння лінгвістичного матеріалу та сприяння загальному розумовому розвитку дошкільників. Оволодіння іноземною мовою у дошкільному віці, на думку багатьох дослідників (Н. Басова, М. Безруких, В. Бухбіндер, І. Вронська, Н. Гальскова, Г. Рогова та ін.), є найбільш ефективним. Особливо це стосується навчання дітей старшого дошкільного віку. У. Вайнрайх, Н. Імедадзе, М. Павлович та інші вбачають основу успішного навчання дошкільників іноземної мови саме у специфіці психофізіологічних можливостей дітей цього віку. Так, на думку У. Пенфілда, фізіологічна причина успіху навчання мови полягає в тому, що в цей період мозок дитини має спеціалізовану здатність до навчання мови, яка з віком зменшується.

Численні дослідження у галузі раннього навчання іноземної мови українських (П. Бех, Л. Биркун, Н. Гальскова, Н. Клевченко, В. Колечко, О. Коломінова, Н. Колтко, О. Першукова, О. Рейпольська, С. Роман, Т. Шкваріна) і зарубіжних (М. Біболетова, І. Бім, І. Верещагіна, І. Вронська, Дж. Голдернес, Ф. Гопкінс, Д. Лазер, Е. Джонсон, Н. Доусон, М. Маглиш, Н. Малкіна, А. Майер, А. Сушкевич, Д. Стрейндж, К. Хастінгз, П. Шиллер, Н. Уїтні) вчених довели доцільність і ефективність дошкільної англомовної освіти дітей, її позитивний вплив на інтелектуальний розвиток особистості та підготовку дитини до школи.

Проблема використання поетичних текстів у навчанні іноземної мови знайшла своє відображення в роботах Н. Горіної, О. Измайлової, І. Макарової, О. Павлової, Г. Саїтбекової, Г. Фуклевої, С. Чередник, Т. Шостак. Так, дослідження І. Макарової, О. Павлової, Г. Саїтбекової, С. Чередник, Т. Шостак висвітлюють етапи й алгоритм роботи з поетичним текстом [8, 9, 10, 13]. У статті О. Измайлової наводяться приклади віршів, що можуть бути використані на уроках англійської мови відповідно до поставлених цілей [6]. Утім, проведений аналіз наукової літератури показав, що проблема використання римованих текстів (поезії) у навчанні дітей дошкільного віку англійської мови ще залишається недостатньо вивченою.

Мета статті - полягає у висвітленні процесу реалізації використання поезії у навчанні дітей старшого дошкільного віку англійської мови.

Виклад основного матеріалу. Вивчення іноземних мов на ранньому етапі має розглядатися як засіб розвитку особистості дитини з урахуванням її мотивів, інтересів і здібностей. Доведено, що дитина розвивається, виховується, пізнає світ і себе через спілкування і мовленнєву діяльність.

Навчально-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку передбачає як ативацію так і активізацію мовлення. *Активізація мовлення* – це перехід можливого в дійсність, утворення нових мовленнєвих структур (діалогу, монологу, пояснень тощо) внаслідок поступового введення до старих структур нових компонентів. Активізація відбувається поступово у процесі розвитку дитини в різних видах пізнавальної діяльності.

У мовленнєвій діяльності розрізняють мовну і мовленнєву компетенції [3].

Мовна компетенція – це засвоєння та усвідомлення мовних норм, що історично склались у фонетиці, лексичі, граматиці, орфоєпії, семантиці, стилістиці та адекватне їх застосування в будь-якій людській діяльності у процесі використання певної мови. Сформована мовна компетенція може бути тільки в дорослої людини, яка знає і володіє мовними одиницями і категоріями, знає орфографічні та орфоєпічні правила. Стосовно дітей дошкільного віку може йтися лише про мовленнєву компетенцію [4].

Мовленнєва компетенція – це вміння адекватно і правильно використовувати мову на практиці (висловлювати свої думки, бажання, наміри, прохання тощо), послуговуватися при цьому як мовними, так і позамовними (міміка, жести, рухи) та інтонаційними засобами виразності мовлення (А. Богуш, Н. Гавриш) [5, С. 73–75.].

Мовленнєвий розвиток – один з основних чинників становлення особистості. Ступінь розвитку цієї сфери психіки визначає рівень сформованості соціальних і пізнавальних досягнень – потреб і інтересів, знань, умінь та навичок, а також інших психічних якостей, що є основою особистісної культури. Оволодіння мовленням – складний, багатосторонній, довготривалий психічний процес. Мовлення починає формуватися лише тоді, коли головний мозок, слух, зір, артикуляційний апарат дитини досягають певного рівня розвитку. Для своєчасного становлення в онтогенезі мовленнєвої функції важливе значення має нормальне функціонування усіх відділів центральної нервової системи, особливо – кори головного мозку [4].

Вивчення іноземних мов у ранньому віці спрямоване на мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку у найбільш сприятливий для них період. Унікальна схильність дитини до вимови, до сприйняття іноземних мов визнана багатьма дослідниками. Особливості оволодіння дошкільниками іноземними мовами пов'язані з безпосередністю дитячого сприймання, відкритістю до спілкування, спонтанністю оволодіння новими знаннями. Дитина дошкільного віку особливо сприятлива до фонетики й інтонації мовлення. Вік від народження до шести років життя є сенситивним періодом для мовленнєвого розвитку зростаючої особистості. Вивчення іноземних мов не лише розвиває індивідуальні мовленнєві здібності дитини, а й створює передумови для оволодіння нею в подальшому іншими мовами [7].

Таким чином, як показав аналіз досліджень, існують певні передумови до успішного опанування іноземної мови саме в дошкільному віці, а саме:

- здатність цільового запам'ятовування необхідної інформації;
- початок формування процесу логічного мислення;
- формування уявлень та понять у дітей, які забезпечують успішний розумовий розвиток;
- формування здібності до початкових форм абстракції, узагальнення;
- розвиток образного мислення та початок поступового переходу до понятійного мислення;
- інтенсивне формування пізнавальних потреб, потреб у нових знаннях та способах розумової діяльності.

Вірші, як і пісні, володіють величезним навчальним потенціалом. Дітям набагато простіше запам'ятовувати нові слова, якщо вони сприймають їх в римованому тексті. Поезія володіє особливостями, які роблять її прекрасним інструментом у процесі вивчення мови:

- Рима. Діти запам'ятовують слова вірша швидко саме тому, що вони римуються.
- Ритм. Набагато простіше формувати інтонацію, вимову завдяки читанню віршів. Ритм поезії сприяє запам'ятовуванню навіть незнайомих слів.
- Образність. Завдяки віршам діти вчаться мислити яскравими образами, формується довгострокова пам'ять, уява [12].

Поезія – один із трьох літературних родів, поряд з епосом і драмою; невеликий художній твір у віршах; віршовані твори певного автора, нації чи епохи [2].

Поезія – вид художньої творчості. Часто відноситься до видів віршів, які не використовують побутове мовлення. Хоч зараз визначення «поезія» має на увазі вид мистецтва, але це не завжди так. Існує безліч текстів, наприклад, рекламні, які не є художніми творами. Незважаючи на це, вони також написані в поетичному стилі.

Завдяки поетичним творам діти знайомляться з класикою англійської та американської літератури. Багато дитячих письменників склали свої вірші як інструмент розвитку мовних навичок. Наприклад, Доктор Сьюз написав «Кота в капелюсі» спеціально для маленьких читачів і використав у вірші 200 найуживаніших слів англійської мови, які в першу чергу повинні вивчити діти.

Вірш є словесно-образним різновидом наочності. Дітям старшого дошкільного віку притаманний саме образний тип мислення. Римовані тексти утворюють в уяві дітей численні образи, розвиваючи уяву дітей. Крім того, маючи яскраве емоційне забарвлення, вірші створюють позитивне ставлення дітей до англійської мови та спонукають дітей старшого дошкільного віку до висловлення своїх почуттів у словесній формі. На погляд А. Харчук, створити емоційний відгук в особистості може тільки цікава й актуальна для неї інформація. З огляду на викладене вище дослідниця вважає за необхідне «прив'язувати» вірш чи римування до подій в навколишньому світі або подій, які нещодавно трапилися в житті дитини. Римований текст виступає одним із найбільш дієвих засобів навчання англійської мови дітей старшого дошкільного віку. Успішність використання поезії у навчанні дітей англійської мови значною мірою залежить від теоретичного обґрунтування та практичної реалізації методики використання останніх [11].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, проведений аналіз наукової літератури показав, що проблема використання римованих текстів (поезії) у навчанні дітей дошкільного віку англійської мови ще залишається недостатньо вивченою. Натомість ефективність використання поезії у навчанні дітей старшого дошкільного віку є досить виразною, та підкріплена педагогічними дослідженнями сучасних та зарубіжних вчених. Перспективним напрямком дослідження є розробка методики навчання дітей старшого дошкільного віку засобами поетичних творів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти України. *Дошкільне виховання*. 2012. № 7. С. 4-20.
2. Бібліотека української літератури [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/dic/show.php?w=132> (дата звернення: 03.11.2020).
3. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти. Одеса: Слово, 2004. 176 с.
4. Богуш А. М. Розвиток мовлення дітей старшого дошкільного віку. / за ред. Н. В. Гавриш. Київ: Генеза, 2014. 160 с.
5. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови. Підручник. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
6. Измайлова Е. В. Песни и стихи на уроках английского языка в III классе. *Иностранные языки в школе*. 2005. № 3. С. 34 – 36.

7. Кулікова І. А. Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації / Т. М. Шкваріна; за заг. ред. О. В. Низковської. 3-тє вид., зі змін. та доповн. Тернопіль: Мандрівець, 2015. 48 с.
8. Макарова І. А. Работа с поэтическим текстом на уроках французского языка в средней школе. *Иностранные языки в школе*. 2011. № 7. С. 30 – 32.
9. Павлова Е. А. Коммуникативный подход в обучении грамматике (на примере рифмованных текстов). *Иностранные языки в школе*. 2008. – № 6. – С. 33 – 40.
10. Павлова Е. А. Стихи и рифмовки на уроках иностранного языка – эффективное средство усвоения языкового материала. *Иностранные языки в школе*. 2009. № 2. С. 25 – 30.
11. Харчук. А. В. Методика використання римованих текстів у навчанні молодших школярів лексики англійської мови. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 12 (271), Ч. I, 2013. С. 214-224.
12. Чередник С. В. Работа над поэтическими произведениями на уроках английского языка. *Иностранные языки в школе*. 2002. № 4. С. 39 – 42.
13. Шостак Т. Г. Вірші та римування на уроці англійської мови . Іноземні мови. 2000. № 2. С. 6 – 9.

The article describes the peculiarities of mastering the English language by older preschool children. The works of foreign and domestic scientists on the problems of the effectiveness of using the means of poetry in teaching older preschool children of the English language are analyzed. Reasoned ideas about the advisability of using the means of poetic works in teaching preschool children a foreign language is given.

Key words: poetic work (poetry), children of senior preschool age, activation of speech, teaching English.

УДК 373.2.016:811

Л.М. ЯСНОГУРСЬКА, М.В. КОВАЛЬЧУК

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ОРІЄНТАЦІЯ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТІСНО - ДІЯЛЬНІСНОГО ТА КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДІВ

У статті розкрито сучасні підходи до навчання іноземної мови, зорієнтованість його змісту на особистісно-діяльнісний підхід. Показано значення навчання іноземної мови, викладено думки сучасних учених стосовно реалізації компетентнісного підходу, пріоритетних характеристик комунікативно-діяльнісної парадигми сучасної шкільної іншомовної освіти. Висвітлено необхідність подальшого поліпшення якості навчання іноземних мов шляхом реалізації сучасних підходів. Охарактеризовано напрями трансформації змісту навчання іноземних мов у старшій школі відповідно до компетентнісної парадигми.

Ключові слова: підходи до навчання іноземної мови, сучасна шкільна іншомовна освіта, мовна особистість, компетентнісний підхід, особистісно-діяльнісний підхід, іншомовна комунікативна компетентність, учень.

Постановка проблеми та її значення. В умовах глобалізації міжнародних контактів зростає значення вивчення іноземної мови, якій належить роль важливого засобу спілкування. Теоретичне осмислення актуальних досягнень у галузі дошкільної та початкової зарубіжної освіти зумовлює необхідність підвищення її якості в Україні. Відтак реформування сучасного дошкільця та початкової освіти сприяє визначенню й утвердженню як пріоритетних особистісно орієнтованого і компетентнісного підходів до реалізації змісту освіти дітей та учнів. Зміни в соціально-політичному житті країни в руслі чинного законодавства – Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про дошкільну освіту» та інші – увиразнюють низку концептуальних положень її обов'язкового структурного компонента – мовної освіти.

Аналіз останніх досліджень. Проблема компетентнісного підходу вітчизняні і зарубіжні вчені зацікавились у кінці 60-х років минулого століття, але найбільш значущі дослідження припадають на початок ХХІ століття. Сутність особистісно-діяльнісного та компетентнісного підходів і проблеми формування ключових компетентностей аналізуються в роботах таких вітчизняних і зарубіжних дослідників, як А.М. Аронов, Н.М. Бібік, В.А. Болотов, І.О. Зимня, В.В. Краєвський, Н.В. Кузьміна, О.І. Локшина, О.І. Ляшенко, О.В. Овчарук, О.В. Онопрієнко, О.І. Пометун, О.Я. Савченко, С.Е. Трубачева, А.В. Хуторський, В.Д. Шадриков, R. Barnett, M. Eraut, T. Hyland, R. Mendenhall, J. Raven, D. Shandler, J. Stephenson та ін. Різні аспекти компетентнісного підходу в процесі навчання іноземних мов учнів навчальних закладів загальної освіти стали предметом дослідження низки вітчизняних і зарубіжних учених (О.Б. Бігич, І.Л. Бім, Н.Ф. Бориско, М.Л. Н.Д. Гальскова, Л.Я. Зеня, І.О. Зимня, Л.В. Калініна, R. Mirabile, S. Parry, S. Savignon, L. Spencer & S. Spencer та ін.). Особистісно-діяльнісний підхід до навчання та організації освітньо-виховного процесу як основний метод педагогічної психології у демократичному суспільстві був створений і розглянутий у працях Л. С. Виготського, О. Леонтьєва, С. Рубінштейна, А. І. Савенкова та ін. Однак, залишається проблема орієнтації на реалізацію особистісно-діяльнісного та компетентнісного підходів.

Мета статті - розглянути сучасні підходи до навчання іноземної мови, розкрити роль і місце компетентнісного підходу, а також зорієнтованість змісту навчання на особистісно-діялісну модель.

Виклад основного матеріалу. На основі системного розуміння особистості, єдності особистості, діяльності, спілкування, має розроблятися адекватна система підходів до розвитку і саморозвитку особистості на різних вікових етапах. Сучасний розвиток шкільної та дошкільної іншомовної освіти характеризується

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

1. *Бісовецька Л.А.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
2. *Боровець М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
3. *Бурчак К.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
4. *Венгловська І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
5. *Власюк О.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
6. *Гаврилюк С.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
7. *Гавєська А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
8. *Гілянчук В.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
9. *Гнатюк О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
10. *Голубнюк Г.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
11. *Голубнюк К.Р.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
12. *Гордійчук А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
13. *Грушовець К.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
14. *Гуцал Ю.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
15. *Давидюк І.А.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
16. *Данілова Н.Р.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
17. *Драгун Я.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
18. *Дениско Я.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
19. *Денисюк Л.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
20. *Дуброва А.С.* – аспірант 4 курсу Рівненського державного гуманітарного університету.
21. *Іванова І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
22. *Івашкевич Е.Е.* – кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету, перекладач.
23. *Івашкевич Е.З.* – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри загальної психології та психодіагностики Рівненського державного гуманітарного університету
24. *Іллюк М.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
25. *Кирилюк Ю.Ю.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
26. *Ковальчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
27. *Ковалюк В.В.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
28. *Колошва А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
29. *Кравчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
30. *Левчун А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
31. *Лисенко К.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
32. *Лук'яник Л.В.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методик початкової освіти Рівненського державного гуманітарного університету.
33. *Мамчур Н.Ф.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
34. *Мартинюк А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
35. *Мінько А.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету
36. *Мирончук О.О.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
37. *Михальчук Н.О.* – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови Рівненського державного гуманітарного університету.
38. *Мороз Л.В.* – кандидат філологічних наук, доцент, професор, завідувач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
39. *Мороз Н.М.* – викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
40. *Набочук О.Ю.* – заступник начальника управління, начальник відділу професійно-технічної та вищої освіти Управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації
41. *Нездюр А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
42. *Онищук О.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
43. *Остапчук М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
44. *Павелків К.М.* – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
45. *Пасічник Т.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
46. *Пась В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
47. *Потапчук Ю.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
48. *Рока А.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
49. *Романюк С.К.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
50. *Сидорчук А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.

51. *Собчук Д.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
52. *Трофімчук В.М.* – старший викладач кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
53. *Форсюк О.С.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
54. *Хімич М.М.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
55. *Ходоровська І.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
56. *Холявська І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
57. *Чайковська М.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
58. *Шворак А.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
59. *Шевцова І.П.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
60. *Юсенко Н.І.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
61. *Юсюк Я.В.* – магістр Рівненського державного гуманітарного університету.
62. *Ясногурська Л.М.* – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету.
63. *Яцюрин А.О.* – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука.

ЗМІСТ

В.В. Ковалюк, І.А. Венгловська Навчання англійської мови дітей дошкільного віку	3
С.К. Романюк, В.В. Гілянчук Засоби оптимізації пізнавальної активності старших дошкільників на занятті іноземної мови	4
І.В. Краля, К.Р. Голубнюк Особливості навчання дошкільників іноземної мови	7
В.М. Трофімчук, Ю.С. Гуцал Актуальність вивчення англійської мови дітьми дошкільного віку	9
С.К. Романюк, Я.О. Дениско Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами	10
Н.Р. Данілова, К.С. Лисенко Особливості навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	12
С.К. Романюк, М.В. Остапчук Психологічні особливості навчання англійської мови учнів початкової школи	15
Н.Р. Данілова, В. Пась Розвиток навичок слухання в дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови	19
Л.В. Денисюк, А.В. Мартинюк Навчання іноземної мови старшого дошкільника з використанням особистісно-діяльнісного підходу	21
А.С. Дуброва, О.С. Форсюк Використання сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку у ЗДО	23
Л.В. Мороз, А.В. Нездюр Значення дошкільного дитинства як сенситивного періоду для опанування іноземною мовою	27
Н.М. Мороз, О.М. Онищук Гра та її роль на уроках англійської мови в початкових класах	28
Л.М. Ясногурська, Я.В. Юсюк Сучасні методи навчання іноземної мови у закладах дошкільної освіти	31
Н.М. Мороз, Г.Р. Голубнюк Старший дошкільник як суб'єкт навчання іноземної мови в контексті особистісно- діяльнісного підходу	33
В.В. Ковалюк, А.В. Сидорчук Розвиток аудіативних умінь у дітей старшого дошкільного віку на заняттях англійської мови	36
Л.М. Ясногурська, А.В.Шворак Особливості навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови	37
Л.В. Мороз, Н.І.Юсенко Вивчення іноземної мови як засіб розвитку іншомовної мовленнєвої компетенції дошкільника	39
Н.М. Мороз, К.І. Бурчак Використання інноваційних технологій в навчанні англійської мови дітей 6-7 річного віку	41
Н.М. Мороз, А.В. Колошва Особливості занять іноземною мовою з дітьми, що мають фонематичні вади слуху	43
К.М. Павелків, О.М. Гнатюк Ігрові методи навчання дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення іноземною мовою	46
К.М. Павелків, М.М. Хіміч Усна народна творчість – потужний засіб розвитку іноземної мови дітей дошкільного віку	48
А.С. Дуброва, С.В. Гаврилюк Афазія і білінгвізм	50
С.К. Романюк, К.М. Грушовець Методичні та змістові проблеми заняття іноземної мови у дошкільному початковому закладі	53
В.М. Трофімчук, А.С. Гордійчук Навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови засобами поетичних творів	56
Л.М. Ясногурська, М.В. Ковальчук Сучасні підходи до навчання англійської мови: орієнтація на реалізацію особистісно - діяльнісного та компетентнісного підходів	59
Л.М. Ясногурська, Я.С. Драгун Особливості навчання дошкільників двомовного спілкування	62
К.М. Павелків, Т.М. Пасічник English as a component of the training a modern historian	63
Л.В. Мороз, О.О. Мирончук Використання ігрової діяльності з елементами іноземної мови при розвитку зв'язного мовлення у дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення	68
В.М. Трофімчук, Н.Ф. Мамчур Використання мультимедійних технологій у навчанні англійської мови дітей дошкільного віку	71
Н.Р. Данілова, І.А. Давидюк Методика викладання англійської мови для старших дошкільників із загальним недорозвитком мовлення	72
К.М. Павелків, І.В. Іванова Формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку засобами художніх творів	75
Л.В. Денисюк, М.В. Кравчук Мультимедійна презентація – як засіб вивчення англійської мови у дошкільному віці	77
В.В. Ковалюк, Д.В. Собчук Використання американських та британських інтерактивних методів навчання та виховання у сучасному українському закладі дошкільної освіти	79
Л.М. Ясногурська, І.В. Ходоровська Значення використання мультимедійних засобів в процесі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку	82
К.М. Павелків, І. Холявська Importance of English language in historical profession	85

К.М. Павелків, А.В. Гаєвська Застосування арт-терапії у процесі вивчення іноземної (англійської) мови дітьми з мовленнєвими порушеннями	87
К.М. Павелків, А.В. Левчун Інформаційно-комунікаційні технології та інтернет-ресурси як мотиваційні фактори у вивченні іноземної мови у початковій школі	90
К.М. Павелків, І.П. Шевцова Особливості просодичної сторони мовлення при дизартрії у дітей старшого дошкільного віку	92
Н.М. Мороз Емоційні концепти «Любов/Love» та «Ненависть/Hate(Hatred) як концепти-опозиціонери	94
Л.В. Мороз Метажанрова природа рольової лірики	96
Л.М. Ясногурська Language representation of the “Fear” concept in the modern English on the examples of Stephen King’s works “Salem’s Lot” and “Pet Sematary”	99
Л.В. Лук’яник, М.В. Боровець Мовні деформації у щоденному спілкуванні учнів початкових класів	102
Л.В. Лук’яник, М.Ф. Ілюк Теоретико-практичні основи вивчення розділу «Морфологія» у початкових класах	105
Л.В. Лук’яник, А.І. Мінько Етимологізація термінолексем у процесі засвоєння граматичних понять	107
Е.З. Івашкевич, О.Ю. Набочук Psychological ways of the development of creative competence of pupils at the lessons of foreign language	109
Н. Мухалчук, Е. Івашкевич, А. Ятсжурк Parts of speech which characterize the emotion of “Fear”	115
Л.А. Бісовецька, Ю.Ю. Кирилюк Формування понять про словосполучення в учнів початкових класів	121
Л.М. Ясногурська, О.В. Власюк Технологія вивчення художніх творів на уроках літературного читання	123
Л.В. Денисюк, Ю.В. Потапчук Використання інноваційних методів у практичній діяльності викладача іноземної мови	125
Н.Р. Данілова, А.С. Рока Інноваційні методи викладання іноземних мов	128
С.К. Романюк, М.В. Чайковська Main aspects of educational video materials design for use in educational process of higher educational institutions	130
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	135
ЗМІСТ	137